

Ông hoàng của việc nhà văn Trung Quốc Lưu Hiếu Ba đã được trao giải thưởng Nobel Hoà bình tiếp tục là đầu tài thu hút báo giới Pháp.

Một trong những học giả được nhật báo Le Monde nêu bật, là nhà lý khai đã trở thành nhân vật đầu tàu mà giới hoạt động dân chủ tại Trung Quốc đang cần.

Lưu Hiếu Ba khi còn trẻ do (ông do gia đình nhà lý khai cung cấp không ghi ngày chụp)
REUTERS

Trước tiên, Le Monde trích lời với phần mở đầu của Lưu Hiếu Ba trong hàng đầu: "Bác Kính che giấu giải Nobel Hoà bình đối với người Trung Quốc".

Theo tờ báo, chính quyền Trung Quốc đã cố gắng bịt các thông tin, trong khi mà công an truy bắt nhà dân chủ.

Riêng bà Lưu Hà, tuy được đưa đi thăm chừng vào hôm thứ 7 ở nhà tù Liêu Ninh và thông báo cho ông biết tin ông được trao giải Nobel, hi vọng giải thì bằng quyền thúc giục gia đình Bắc Kinh, không được tiếp bắt kìm, không được trả lời đi nữa thôi. Giải thưởng được dân chúng, những người bị bắt của Lưu Hiếu Ba thì bằng công an quấy nhiễu, hù dọa, cấm các cuộc tiếp họp, gặp gỡ của họ.

Thông tin về việc ông Lưu Hiếu Ba được giải Nobel Hoà bình hoàn toàn bằng chính quyền bằng bí, báo chí không được phép đưa. Le Monde nhận thấy sự im lặng của họ càng thêm chỗi tại, vì họ đã nêu đông dài về các giải Nobel khác trước đó. Câu hỏi hi vọng nay là chính quyền có thể bằng bí thông tin đến bao giờ?

Le Monde nhận thấy là sự công nhận của quốc tế đối với hoạt động của ông Lưu Hiếu Ba qua giải Nobel Hoà bình, đánh dấu một giai đoạn mới đối với phong trào dân chúng Trung Quốc đang ngày càng bùng nổ hơn.

Le Monde, trích lời sự gia đình Perry Link, nghiên cứu viên sự kiện Thiên An Môn, nói ám chỉ của Bắc Kinh, cho biết là tại Trung Quốc đang diễn ra một cuộc cách mạng "màu sắc" của những các phong trào ở Đông Âu, đã từng làm thay đổi các chế độ tại đây, với những người mới tiêu biểu, có sự thuyết phục, lôi cuốn quần chúng.

Le Monde phân tích là người có vai trò một bà Aung San Suu Kyi, hay ông Nelson Mandela, hoặc một Lech Walesa, là những người đầu có phía sau một phong trào chống chế độ, Lưu Hiếu Ba là "một nhà trí thức hoàn toàn độc lập", không có một tổ chức nào ở phía sau.

Những tác giả bài báo trích dẫn nhận định của ông Perry Link trên tờ Wall Street Journal và qua cho là, khi trao giải Nobel cho ông Lưu Hiếu Ba, Ủy ban Nobel và được Công Sơn vô hình chung mang lại đi nữa mà các nhà dân chúng và giải ly khai ở Trung Quốc đang cần nhất: một người mới đầu đàn tiêu biểu, một lãnh đạo có tầm cỡ.

Theo Le Monde, Bắc Kinh đã vô hiệu hoá được những nhà đấu tranh dân chúng có uy tín, ví dụ như Ngũ y Kinh Sinh. Sau 18 trong tù, nhà ly khai này được trả tự do, được rời đi sang Hoa Kỳ. Đây là một sự mất mát của gia đình Bắc Kinh và từng thế hệ Clinton thời đó.

Đôi với lãnh đạo ly khai Duy Ngô Nhĩ, bà Rebiya Kadeer, cũng vậy. Bà được trả tự do và cho đi sang Mỹ năm 2005, trở về chuyển công du Trung Quốc của ngoại trưởng Mỹ Condoleezza Rice.

Tác giả bài báo nhắc lại là khi Đức Đạt Lai Lạt Ma được trao giải Nobel vào năm 1989, nhiều người đã đánh giá là sự kiện này sẽ không làm thay đổi tình hình ở Tây Tạng.

Tuy nhiên việc Lưu Hiếu Ba được giải thưởng đã đặt Bắc Kinh trước vấn đề hình ảnh của mình: không chỉ tình hình trong nước được soi rọi, mà cả vai trò của Bắc Kinh trên các quy định do cộng đồng bên ngoài biên giới của mình.

Có lẽ vì thế mà trên vấn đề vi phạm nhân quyền, bên cạnh phần ủng hộ câu "đây là vấn đề nội bộ", giờ đây các nhà ngoại giao Trung Quốc đang có trách nhiệm ngăn chặn ở ngoài nước gì có thể làm tổn hại hình ảnh, tránh cho Bắc Kinh bị chế trích.

Le Monde nêu ví dụ vào năm ngoái, 2009, lãnh sự quán Trung Quốc đã gây sức ép lên các nhà tổ chức liên hoan phim quốc tế ở Melbourne (Úc), để họ không cho chiếu một cuốn phim tài liệu về lãnh đạo người Duy Ngô Nhĩ, bà Rebiya Kadeer. Dĩ nhiên là năm nay, Bắc Kinh đã củng cố lại qua thuyết phục Ủy ban Nobel Na Uy.